

ለናይ ሰልፍ መግርክ 60ታት

መሐመድ እድሪስ

ሰውረት ኤሪትሮፕ እትለ ናይ ሰልፍ መትኣምባት ግድለ ስለሕ ዲብ 60ታት ፍንጌ ምናድሊን ሰውረት ወጄሽ ኣባይ ገብእ ለዐለ መግርክ ምነ ምናድል ሀይለስላሴ ወልዱ ለከትባዩ ክታብ ዐዋቴ ለትነሰኣቱ።

ከእግል ዮም 1ይ ክፈል፦

ደብር ደብሎች ደም ትጸበሐ ሓምድ ዲብ ለሀርብ ወሲኪንጂ ዲብ ተልዩ ኣድሕድ ሐለለው። ለለሀርቦ ለትጸበሐው ወለመሉ ለልትደረሮ እተን ዐዶታት ብዝሓት ተን። ክእነ ሓር ወቀዳም እንዴ ገአው ሕድ ዲብ ከቦ ቤት-ሕሴን በጽሐው። ሓምድ እግል ዎሮ ለለኣምሩ ወዲቡ ለረክባዩ ኣድም ዐሊ ሽከር ለልትበሀል በዐል መንዱቅ “ኣዜኬ ዮም መንቀጸም ዎሮ መጸኣነ ሀለ መንዱቅክ ምን እዴክ ኢተኣሪሙ፡ ክብ በል ምስልነ” እንዴ ቤለ ለኣበግሱ እት ሀለ፡ እግል ብዕዳም ውላድለ ዐድ ሀዩ “ዐሊ ሲኪንጂ መጸኣኩም ሀለ። እቲ ክም ቤለ፡ ነፍሰኩም ኢተሆቦ ሓምድ ሓልፍ ሀለ ቦሉ። ወእግልዬ ልኡክ ለኣኮ ዲብዬ፡ ዲብ ኣልገዴን ሀሌኮ” እንዴ ቤለዮም ገበዩ ኣተላለ። ኣልገዴን እብ ምፍጋር ደብር ደብሎች፡ እብ ምውዳቅ እብ ሐጫይር ዐነክል ክሉንቴባይ ወእብ ግብለት እብ ደብር-ቀይሕ ለትከለለት ዐድተ። ደብር ደብሎች መስከብ ዋኒን ገብእ እት ሀለ ብለቅ ዐብያት ለትመለኣ፡ ኣዳም እግል ልፍገሩ ለኢረዴ ለለኣንሸልህት ደብር ዐቢቱ። ምኑ ለልትበገስ መሓዝ እብ ጀፈር-ጀፈር ጀህት ግብለት ኣልገዴን ለሐልፍ።

ምን ቤት ሐሴን ጀህት ቅብለት እንዴ ግስከ፡ እት ምሓባር መሓዝ ደብሎች ሕረት-ቀይሕ ለልትበሀል ደብር፡ ከታይ-ኣን ለትበሀል ሓርመት ሀሌት። እግል እንዴ ሐለፍክ ወእግል ደብር ጸሊም ጀህት ድማን እንዴ ሐደግክ ኣልገዴን

ተከታይ። እሊ ቅሩብቱ፡ ሰውረት ኤረትርዮ እትለ ናይ ሰልፍ መትኣምባት ግድለ ስለሕ ዲብ 60ታት ፍንጌ ምናድሊን ሰውረት ወጄሽ ኣባይ ገብእ ለዐለ መዓርክ ምን ምናድል ሀይለስላሴ ወልዱ ለከትቡዩ ክታብ ዐዋቱ ለትነሰኣቱ። ከእግል ዮም 1ይ ክፈል፡ ገበይ ክልኤ ሰዐትመ ምን ገብእቱ። ዕን ዶል ውድቀተ ከረ ሓምድ ዲብ ኣልገዴን ክም በጽሐው ዲብ ሐቱ እብ ክሎሊት ለተሐጸረ ሳትር ጥልያን ዲቡ ዓረፈው። እግለ ሰብ ዐድ “ማጽኣም ሀሌነ ምን ብኩም ድራር ንድኡ እትነ” ለቤለ ሓምድ ኖሱቱ። ኣልገዴን ኢደንገረው እከለት ወሐሊብ ሀበዎም። ለጠለብ ሸፋግ ምን ዐለት ዲቡ ድኢኮን ንዋይመ ወሐረደው እሎም። ለሸፋጎም እንዴ ረኣው ለሀሌት እሎም ሀበዎም። ከረ ሓምድ ምን ቤት ሐሴን ክም ፈግረው፡ ፍንጌሆም ፈርግ ክልኤ ሰዐት ምን ተምምቱ፡ የኣስረረ ወይኣብረረ ሲኪንጂ ምስል ተለይቶሁ ጠበሽ ቤለ። እብ ረደ ልግበእ ወጀብር ሐብሬ ኢልሐግል፡ ሓምድ ምን ዐድ ለዶል ክም ቀንጾ ኣመረ። ኣየ እግል ኢልብጸሕ ምን ቤለ ሳኪን ኢተለዩ። ዲባሁ ምስል ዐሳክሩ እንዴ ትደረረ ዓረፈ ወእግለ ሸዐብ ክምለ እዩዱ ነዌ ወለሐርጽጽ እቱ ኣምሰ። ዕን ክም ወድቀት ዐሊ ሓምድ ክቡብ ለልትበሀል እናሰ፡ እንዴ ኢልትረኤ ምን ቤት ሐሴን እንዴ ጨልቀ ጌሰ። የክ እት ልብል ከረ ሓምድ ምን ኣካን ለዲብ ትደረረው እንዴ ኢቀንጾ ኣልገዴን በጽሐ። “ኣካን የሐበርኩም ምን ገብእ እት ኖስኩም ኣኬኩም እግል ንጨርሕገኩምቱ ለልብሎ ወእብ ክርባጅ ለገርፎ ዐሳክር እት ኣሰርክ ሀለው። ከነሐብርም መንእቤ?” ቤለዩ እግል ሓምድ። “ጸዕደ ሀለ ምስሎም?” ትሰኣለ ሓምድ፡ ምን ቃልስ ሻጊ እንዴ መርሐ ለልትሐረኮ እንግሊዝ ሰበት ዐለው። “ኢሀለ” በልሰ። “ለእብ ስምጥ ሺዱል ሻጊ ሀዩ?” ቤለዩ። እግል ዐሊ ኪሲንጂ በሀለቱቱ።

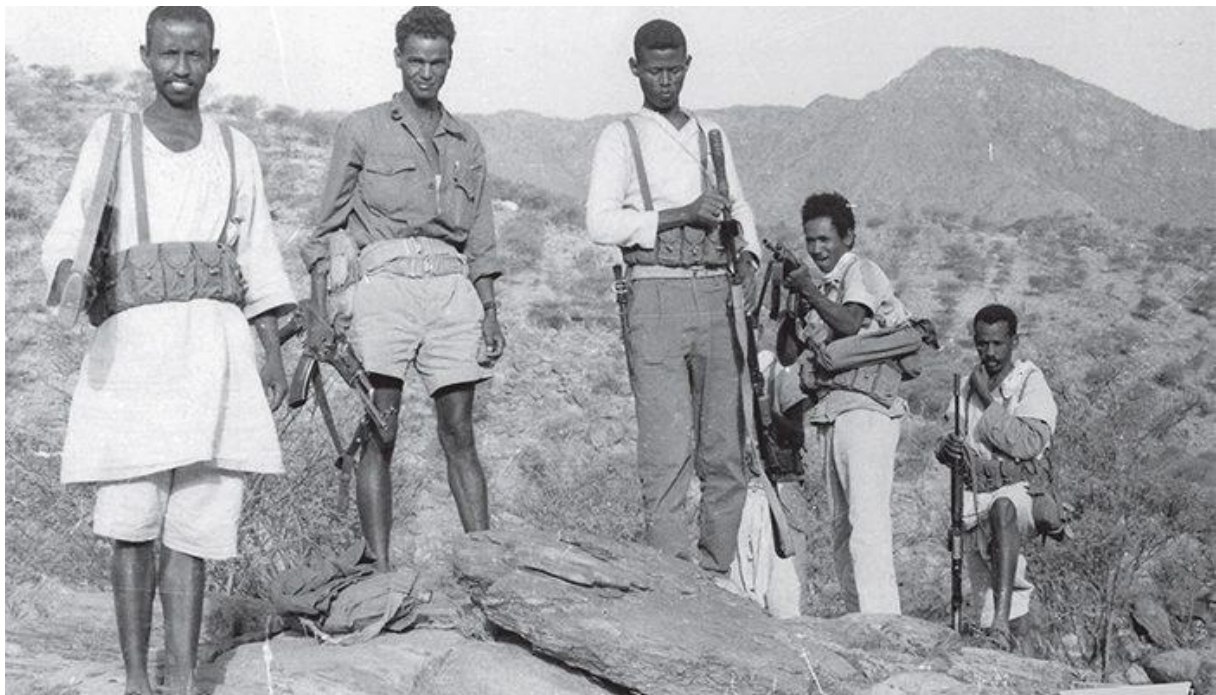
“ኣቤ ዎሮ ፈናድ ሀለ” ቤለ። “ከደሐን ሰኒ፡ ሓምድ ሕሙም ሀለ፡ ምስሉ ኣርበዕ ነፈር ሌጠ ረኤነ፡ ኢትረሰዕ! ሕሙም ሀለ ወለ ምስሉ ዐለው ኣርበዕ ነፈር ናፍዓም ኢኮን በሉ ከእንዴ መርሐካሆም ምጸእ። ሕነ ተናን እግል ኒዴቱ እሉ ክም ረኤክ ሀዩ ኣቅብል” ቤለዩ። እሎምዲ ሰብሚ ቶም እንዴ ቤለ እግል ልቅበቦም ከእግል ልትሀመልቱ ለፍክሮም። ኣትደፋራስ ዐሊ ሲኪንጂ ወሀዳኣት ሓምድ ክለ በርከ ተኣምሩ። እለ ትርኢኒ ለፍንጌ ክልኢቶም ሀሌት ካቲማሀ ከፎ ክም ትገብእ እግል ልኣምር ታበዐ ለዐለ ኣዳም ብዙሕ ዐለ። ዐሊ ሲኪንጂ እግል ልትዐወትቱ ለልብሎ ዐለው። ሓምድ ምንክብ ኢረክበ ዲቡ ድኢኮን እግል ሻጊ እምበል ፊነ እግል ለኣተንትሀዩቱ ለልብሎ ሳኪን በዝሐ። ሓምድ ምስል ጀማዐቱ ከበር ዐሊ ሲኪንጂ ክም ረክበ፡ ለእብ ነበሪት ማጽኣም ለዐለ ሃውት ወጠወሺ እበ ሀይኣቱ በልሰው። ሚዶል ክም ገይሶ እንዴ ኢልትኣመሮ ለኣካን ጠለቀው። ገበዮም ኣስክለ ምኑ መጽኣው ጀሀት ግብለት

ትገብእ እት ሀሌት፡ ቤት-ዐወድ እንዴ ሐልፈው ከታይ፡፡አን አድሮረው። ለምድር ዕጩይ ሻፍቅ ዐለ እቱ። ሐቆ ሰር ላሊ ሲኪንጂኛም እግል ሰለሰ ውላድ ቤት-ሐሴን እግል ዐሊ አድም ሱሌማን፡ ሓምድሃቦ ወመሐመድ ዑመር ለልትበሀሎ እብ ቀሰብ ክም መርሐ እንዴ ወደዮም ምስል ሽለቱ ገጹ አስክ ከታይ፡፡አን ትበገሰ። ለመካይዱ አዳም እንዴ ኢልርእዩ እብ ስቱር እግል ልትሐረክ መስል ዐለ። እንዴ ትቀሰበው መርሐ ለዐለው አንፋር፡ ሓምድ ዲብ ከታይ አን ክም ጸኔሕ እበ ልኡክ ሕቡራም እግል ልግብኡ ቀድሮ፡ አውመ እብ ወግም ምን ዐድ ፍግር ዶል ወደው ፍጆዕ አተዮም። ስኪንጂዲ እለ ገብአ ልግብእ፡ ህቶም ላኪን ጽልመት ሰበት ዐለት እብ ሰበቡ እግል ኢልትለክም እግል ምርሐት እብ እቢ አበወ። እንዴ አትመሳመሰው ሲኪንጂ ነፍሱ እንዴ መሐከ ምን ልእከቱ ምን ልውዕል እንዴ ቤለው “ሓምድ ላዝም ዲብ እለ ሕርም ከታይ አን እግል ልጽነሐናቱ። ገበይ ምን ይእንወስክ ለሐይስ ምን ተሐዜ አስክ ግፋቱ እግል ንምረሐክ” ቤለው። ወህቱ ሚዶል እግል ሓምድ እጸብጥ ከአፍሁ- ቅንጡ እንዴ ወዴክወ እሰቅሎ ቱ ለልብል።

“ሚ ሀሌት እዩ ዲብ ግፋቱ? ምን እግሩ እግል እትረፍ ኢኮን። የለ! ምርሐ”ቤለ ከነሀረዮም። ለሚርሐት ምስሉ መትኣታል ደሐኖም ምንመ የዐለት እተ፡ ከዲብ እለ ጽልመት ዕነ ለነስእመ ለኢንርኤ ዲብ ከፎ ንምረሕ እንዴ ቤለው አቤኮ ኢኮን ወሰኒ፡ ሐረጋረገው። ሲኪንጂ ሐርቀመ ነወ እሎም፡ ምናተ ምድር ላሊቱ እለ ወዴ የዐለት እሉ። ለሉዲት ክርባጁ ልግብእ ወዲብ አድሁ ለረክበዩ እበ እግል ኢልላድዶም እግል ልውዐው እቱቱ። ወወዐው ምን ገብእ ለሐረከቱ እግል ትትአመርቱ። ከእንዴ ኢፊቱ “ደሐንቱ ምድር ልጽበሕ እንቱምዲ እብሊ ጥሩቅ አንፍኩም እግል ትምርሐቱ” እንዴ ቤለ ዲብ ለዓድም እሎም አስክ አርድ ፈራጅ ልብል ለሰፊር እግል ልብጠር አዘዘ። ህቶም እስትሩሓም ዲብ እንቶም ሓምድ በዲሩ እግል ጀማዐቱ ማን ወገለብ ናይለ ሐርመት ዲብ አካናቶም እንዴ አጽብጠዮም፡ እብ ጀህት ድገለብ ከታይ አን፡ አተላላይ ደብሎች ዲብለ ገብአት ዕንክለት ሽሪምሪሞ ዋርድየት እንዴ አፍገረ ዱሉይ ዐለ።

ቀደሙ እግል ዋርድየት፡ ገበይ እንዴ ጸብጠው አስክነ መጽአው ምንገብእ፡ ደፈእ እንዴ ትብል ትከሬ ከአካንክ ጽበጥ። አስክነ እንዴ ኢልብሎ ገጸም አስክ ግፋቱ አበለው ምንገብእ አስእለኒ” ብህሉ ዐለ። ሲኪንጂ ዎሮ ሻውሽ ለልትረከብ እቶም 50 ዐስከሪ እቦም ፍሩር ዐለ። ክልኦት ምኖም ቤት-ሐሴን እንዴ ኢበጽሐ መላርየት ምን ጸብጠቶም ምን አንኮርቶ አቅበለው። ጽዋሮም ናይለ በዝሐ አቡዐሸረ ምስል ሐቱ ብሬን እንግሊዝ ዐለ። ስለሕ ወሴፊ ለጸዐነ አብቁል ብዙሕ ህዩ ዐለ እሎም። ምድር ክም በርህ ለሰለስ ሚርሐት

ወአሰርም ዲብ ኣብቁል ለትጸዕነው ሲከንጂ ወሻውሽ ገበይ ግፋቱ ድማኖም እንዴ ሐድገወ ገጾም አስክ ከታይ ኦን ነስአው። ዋርድየት እብ ዕውድዋድቱ ለልርእዮም። መካይዶም እንዴ ትፋጠነ ምን እተ ዐለ ዕንክለት እንዴ ትከረ ድፋው እንዴ ጸብጠ መጽኡ ክም ሀለው እንዴ ተአከደ ልእኩቱ ሓለፈ። እብ ጀህት ግብለት ከታይ።አን ከረ አጋር ሓምድ ፈረጀለ፡ እብ እንክር ድገለብ ከረ ዐሊ ሁመድ ለልትበሀሎ ዐለው። አስቡሕ ሲከንጂ ዐሳክሩ እብ ንዛም ዐስከሪ ሰፍ እንዴ አጽበጠዮም ብጋሶት ክም ገብአት ሸልሐፍ።ሸልሐፍ ዲብ ልብሎ አስክነ አሴረረው። ዲብለ ሕርም ክም በጽሐው ክሲንጂ እንዴ ኣብጠረዮም “ሓምድ ሳድስ አው ሓምስ ረአሱ ዲብ እሊቱ ለሀለ። ጽዋሮም በዲር ለአበረ መናዱቅ ጥልያንቱ።

አይ ገድም ቀደም አለንበዮት ድኢኮን ሐር ውላበት አለቡ። ኣብሽርኩም ሰብ ግብአ፡ ክምለ እት ጠሊት እብ እዘኖም እግል ንዋልዮምቱ!” እንዴ ቤለ አትበገሰዮም። ሓምድ አነ አርበዕ ረሳሰት እብ ዕልብ እንዴ ይእለክፍ ዎሮመ ኢልልክፍ!! ለልብል ትእዛዝ ሓለፈ. “ከሕ ለአበለ ነፍሱ ገምጸ አወዐ! እንዴ ቤለ ትእዛዝ ሓለፈ። ከሕ ለአበለ ዋይ እግለ ኖሱ! ለመንዱቅዬ ዲቡ እግል እትወለብ እቡቱ” እት ልብል እንዴ ደጋገመ ተሕዚር ሀበ። እለ ለአበለቱ እብ ቴንሽን ዲብ ነፍሱ ደማነት ታመት ምን ዐለት እሉ እት ገብእ፡ ብዕዳም እንዴ ለክፈው ሰሐተው ምንገብእ ለበርናምጁ እግል ኢልትፈንጠር ወሀደፉ እንዴ ትበርጅን ለአኬት እግል ኢትምጸእ ፈርህት ምን ዐለት እቱቱ።

እግሌ ማርሐት ኖሱ እንዴ ኔሸነ አውደቀዮም ምን ገብእ ለሐርያም ገእ ረአሶም ሐር እግል ሊበሎ ክም ቀድሮመ ወግም ዐለ እሉ። ወእግሌ ነዌ እሉ ለዐለ ሲኪንጂ ኖሱ እግል ልምዴ ምኑ ምን ሐዛመ እግል ልግበእ ቀድር። ሲኪንጂ ከታይ-አን ራይግ ዲብ እንቱ በጽሐየ። ከታይ-አን እብ ዕን ዐስከርየት አካን መቅተሊት ተ። ሲኪንጂ ላኪን ቅብቡ ሐድ ሓልፈት ምን ዐለት ሓምድ ዲብ ከታይ አን እንዴ ሀግተ እዩ ቀትለኒ ለትብል ፍክረት እት ሐንገሉ ኢዶረት። ሀርብ ምኑ ሰበት ዐለ ዲመ ሀርብ አምሰለ። ምን ሸንከቱ እንዴ ዐራቡ ቀትሉ ድኢኮን እንዴ በጥረ እሉ ልትጋደቡ ኢቤለ። እብለ ገብአት ሓምድመ ዲብለ ሕርም ኢጸንሐ። ሓምድ ክም ዐስከሪ ዲብለ ሕርም ለሀ እግል ልሀገት አው እግል ልሸፈፍ ዐለት እሉ። ለገብአ ሐርብ አምር ለልብልመ ምነ አካን ወኬን ዲብ ብዕደት ወኢሸፈ። ለሐርመት ምን ቤት ሐሴን ትመጸአ ዲብ ሀሌከ ስጋደትተ። ማነ ወገለበ ጀማዐቱ ሻፋም ዲበ ምንመ ዐለው አስክ ዝበጠ ኢቤለዮም እግል ልልከፎ ሰበት ኢቀድሮ ሴመ ኢወዱ። እግልሚ ለአካን ቅወት እንዴ ኢትየመም እተ እንዴ ጸንሐት አባይ እምበል መቃወመት በጽሐየ ምንገብእ፡ እዴ ዛይደት እንዴ ረክበ እት ሐንቴ መራቀብቱ እግል ለአትያቱ። በደል ልትሀጀም ሀዩ ሃጅማይ እግል ልግበእ ቱ። እለ እግል ኢትግበእ ሓምድ አዳም እግል ሊዴ እተ ዐለት እሉ አውመ ሀቱ ለልትረከብ ዲበ መጅሙዐት ላዝም እግል ትጽብጠ ዐለት እለ። ላኪን እለ ኢወደ።

ኤረትርየ ሓዳስ

አርቡዕ 26 ጁላይ 2023